

Az elmúlt hetekben tömegesen lép'ek a szövetkezeti útra Csongrád megye falvaiban

Kövegy a 23. és egyben legújabb szövetkezeti község

December utolsó heteiben alig múlt el nap anélkül, hogy ne hallottunk volna újabb termelőszövetkezetek alakulásáról, vagy éppen olyan községekről, melyek

egyik hétről a másikra alakultak át termelőszövetkezeti falvakká Csongrád megyében.

Elkezdődött Csanádalbertin. A hosszú beszélgetések után 200 jómódú parasztszalád írta alá a belépési nyilatkozatokat. Amikor hírt vették ennek a pitvarosiak, minden különösebb éjszakába nyúló viták nélkül kérték a belépési nyilatkozatokat, mondván, hogy ők is vannak olyanok, mint a csanádalbertiak.

A merész kezdeményezés tüze csakhamar átterjedt

Kiszomborra is. Ma már ez a gazdag középparaszt falu is a "termelőszövetkezeti község" küszöbén van.

A karácsonyi ünnepeket követően

egyetlen nap alatt újabb 47 gazda írta alá a belépési nyilatkozatokat.

Réggel még csak előkészítő bizottságot szerveztek, de után azonban már az újabb kiszombori termelőszövetkezet megalakulását is ki-mondták.

Hasonlóan magasra csapott a forradalmi átalakulás szele

Mindszentén is. December 29-én délelőtt a falu harmadik termelőszövetkezte is megalakult 51 taggal.

Azóta is állandóan gyarapszik itt mindhárom község. Ugyanezen a napon alakult újabb termelőszövetkezet Magyartésen is. Talán már csak napok, hetek vannak hátra, itt is befejeződik a nagy átalakítás munkája.

Csanádalberti, Pitvaros, Mártély, Kövegy, Kiszombor, Mindszent után

tömegesen indult meg a parasztság Szegváron is a jobb élet, a termelőszövetkezet felé.

Szegváron Hunyadi János néven alakítottak újabb szövetkezetet. Egy nagy határ-rész lakossága belépett, összesen hatvanhárom családdal. Ugyanakkor 46 családdal pedig a tíz éve működő Puskin Tsz-be kérte felvételét. Ennek a falunak jelenleg már három nagy kollektív gazdasága van. Ugy tervezik, hogy itt is hamarosan felelő a falu végére a "Termelőszövetkezeti község" tábla.

Az elmúlt hetekben élénkült a mozgolódás a szegedi járás falvaiban is.

Sándorfalván, Ruzsán, Balástyán is egyre több parasztszalád hagy fel a régi, magára hagyott életmóddal.

A legfrissebb jelentés a megyéből csütörtöki érzékelést.

Délelőtt ünnepi tanácsulást tartottak

Kövegyen és ezen a községet termelőszövetkezeti községnek nyilvánították.

A falu határának 91 százaléka ugyanis nagyüzemi gazdálkodást akar folytatni a község lakossága. A tanácsulási javaslatára a tsz közgyűlése is nyomban összeült. A közgyűlés határozata szerint Kövegy termelőszövetkezte "Béke" néven alakult meg 1230 holdon, 260 család részvételével. Kövegy egyébként már Csongrád megye 23. szövetkezeti községe.

Párizs—New York negyedóra — szovjet rakétával

Egy évvel ezelőtt lőtték fel a Lunyik I-et

Holnap, január 2-án lesz egy esztendője, hogy a három szputnyik után a Szovjetunióban fellőtték az első űrrakétát, s ez a negyedik szovjet világ-szenzáció ismételtén ámulatba ejtette a közvéleményt.

A gőgös USA lemaradt — behozhatatlanul.

Amerikában rendkívüli törvények és rendeletek láttak napvilágot a rakéta-technika fejlesztésének meggyorsításáról, a szovjet eredmények túlszárnyalásáról. Gyors egymásutánban több kilövést hajtottak végre, de sikertelenül, mert a kicsiny rakétácskák makacsul visszapotyogtak valamelyik óceánba.

Ezalatt pedig a szovjet űrrakéta, más szóval — ahogyan a nyugati lapok elnevezték — a Lunyik I. megkezdte örök időkre szóló keringését a Nap körül, rajta a büszke felirattal vörös zászlóval: "A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, 1959 január." Ennek nyomában 1959-ben még két űrrakéta röppent fel a kozmoszba, hogy eljuttassa a szovjet zászlót a Holdra, illetve lefényképezze annak túlsó oldalát, amelyet ember szem még nem látott.

A békéért való elszánt küzdelem bizonyítékai ezek a fantasztikus és csodálatos szerkezetek. Szovjet emberek, olyan tudós lángelmék konstruálták őket, akik az állam legteljesebb támogatását élvezik munkájuk végzése közben. Gyilkos háborúk helyett az emberek boldogságának szolgálatára a szovjet rakétatudomány célja. Alátámasztja ezt az a cikk is, amelyet a Jugoszláviában megjelenő Magyar Szó című lap karácsonyi számában olvastunk. A cikk a többi között ezeket mondja:

"A nemrég Párizsban járt szovjet tudósok meglehetősen szófukarok voltak a francia újságírók számára tartott sajtó-értekezleten. Blagonravov professzor azonban mégis kijelentette, hogy a Szovjetunióban rövidesen befejezik egy utasszállító rakéta építését.

Közismert dolog, hogy rakétákat eddig még nem használtak utasszállításra, így hát a szovjet tudós kijelentése szerfölött meglepte a nyilvánosságot. Nem is csoda, hiszen szavai szerint új korszak következik az utasszállításban. Ki is merne arra gondolni, hogy a közeljövőben rövid negyedóra alatti Párizsból New Yorkba utazhat?

Az utasszállító rakéta Blagonravov szerint 50—60 utast vihet magával, s az utazás semmivel sem lesz veszélyesebb, sőt mondhatnánk, biztonságosabb lesz, mint repülőn, vagy óceánjáró hajón való utazás. Csúpnál leereszkedése kellemetlen nemileg, mert a rakéta a légrétegekbe jutva ugrálni kezd, mint a lapos kavics a víz felszínén. A rakétát ugyanis behúzható szárnyakkal látják el és ezek, ha beleütköznek a sűrűbb légrétegekbe, kisse megdobják a rakéta testét.

Az utazás a következő módon történik: a rakéta behúzott szárnyakkal, függőlegesen, mintegy ezer kilométer magasra emelkedik, azután párhuzamosan folytatja útját a föld felszínével, óránként átlag 25 ezer kilométeres sebességgel. Ha már valamennyire megközelíti a célt, a pilóta lefelé irányítja és kinyitja a rakéta szárnyait. A föld felé hatalmas sebességgel közeledő testet vagy ejtőernyővel, vagy reaktív motorral fékezik. Blagonravov professzor szerint tíz év múlva már több ilyen rakéta-légi-járat lesz, s akinek sürgős elintézni valója akad, a rakétákat használhatja közlekedési eszközként.

Eddig szól a jugoszláv lap cikke, s úgy véljük, ez egyáltalán nem utópia. A szovjet tudósok határozott célkitűzése, hogy a legközelebbi öt-hat esztendő alatt embereket juttatnak el a Holdra, tehát nincs abban semmi különös, hogy rakétáik "földi" változatával szinte percek alatt el lehet jutni a glóbusz bármelyik pontjára.

Felejtethetetlen élményt nyújtottak a brnói vendégművészek

A Szegedre érkezett brnói opera művészei ünnepi hangulatot teremtettek a város operakedvelői számára. Nagy örömmel vették tudomásul, hogy csehszlovák testvérvárosunk és Szeged vezetői, a színházak irányítói olyan megállapodást kötöttek, melyek értelmében nálunk a brnói, ott a szegedi színház művészei főszereplésével és karmesterek közreműködésével rendeznek előadásokat. Hisszük, hogy ez a lépés erősíti a két város dolgozóinak testvéri barátságát.

Az első estén Imrich Jakubek lépett fel Verdi Toscájának Cavaradossi szerepében. Hangban és játékban egyaránt kitűnően megformálta szerepét. Puccini áradó, szárnyaló dallamai kiváló énekesre találtak ebben a szerepben. Lírai kvalitásai szépen érvényesültek. Különösen a levél-ária tol-mecsolását fogadta nagy ovációval a közönség. Hangjának tiszta, erőteljes csengése és biztonságos méltán állították őt a sikeres est reflektorfényébe.

Szerdán Verdi Aida-jának előadásában négy brnói vendégművész szerepelt. Vaclav Nosek karmesternek nagy-szerűen sikerült az opera drámai feszültségének érzékeltetése. Vezetésképe erőteljes és színes. Dirigálásában nincs "mimiféle magakellő" cífralkodás: póztalan és egyszerű. Zdenek Kroupa Ramfisának démoni ereje csodálatra ragadott bennünket. Remek diszpozícióban énekelt. Nagyerővel basszus és természetes játéka alakításának fő erénye volt. Hibátlan portrét rajzolt, s ő teremtetette meg az előadás alaptónusát. Aida Kvetta Benenova énekelt. Aida-ja megnyerő, inkább a lírai szépségek felé vonzódik. Főként a tartalmi, érzelmű mondanivaló szuggesztív értelmezésével hitette el velünk, hogy megvalósította a mester elképzeléseit, miszerint Aida személyében állt emléket mindazoknak, akik szerelmüket, boldogságukat életüket áldozták népükért. Az Aida negyedik vendég-művésze Jarmila Palivcova volt. Amneris szerepében Magabiztos lendülettel, helyenként kisse talán visszafogott dinamikával, de mindvégig lebilincselő zeneiséggel énekelt. Muzikális kultúrája, biztos énektechnikája és kiváló játéktípusa teszi kivételes értékűvé produkcióját.

A vendégkarmesternek nagy segítségére volt a kitűnő zenekar, amely az irányító elképzeléseit szinte hiánytalanul valósította meg. A szegedi operánézők és a kórus jól működtek együtt a vendégművészekkel és ennek is köszönhető, hogy az előadások összehatásukban is

maradandó élményt nyújtottak.

Mindkét produkció ember-ségével, költői szépségével hatott, gazdagabbá, neme-sebbé téve a nézőket.

MOLNÁR JÓZSEF

Ahol kétszer Szilvesztereznek

Drezdai mozaik Hans Schwarztól, a "Sächsischen Zeitung" szerkesztőjétől

Drezda már napok óta olyan, mintha egy hatalmas dobószőlő porcukorral szórta volna meg. Puha, fehér hó borítja az utcákat, a fákat és a házak tetéjét. Pár napja még az üzletekben emberek szorongtak, hogy karácsonyi ajándékokat vásároljanak és étel-italt, s azután kisebb-nagyobb csomagokkal megrakodva hazafelé indultak. Már alkonyodott, amikor felgyűrt kábál-gallér kereszttel mentem a városban. Mialatt a hó csikorgott a lábam alatt, magyar barátainak arra a kérdésére gondoltam, hogy cikket kell írnom az 1959-es esztendő legnagyobb drezdai sikeréről. Nagyon elgondolkodó arcot vághattam, mert kábátom újítást hírtelen megfogta egy kislány és azt kérdezte: "Bácsi, adjak egy darab csokoládét? Még nem haraptam belőle."

Gazdag ajándék

A jóleső nevetésben gondol-jaim is felengedtek, hiszen mégiscsak nagyszerű, ha azon kell töprengeni, hogy a számtalan nagy siker közül melyik a legnagyobb, melyikről tudósítsam barátaimat a határ másik oldalán.

Talán csalódnai fognak, de a legnagyobb sikernek azt tartom, hogy ebben az évben mi kétszer ünnepeljük a szilvesztert: a szokásosat december 31-én, és a munka szilveszterét, most ünnepeljük december 24-én. Ez az utóbbi nem volt hivatalos ünnep, de a felette érzett öröm semmivel sem csekélyebb. Saját magunknak tettünk népgazdasági tervünk teljesítésével gazdag ajándékot a karácsonyi asztalra. Ennek pedig idén különös fontossága van, mert 1959 nemcsak hétéves tervünk első esztendeje volt, hanem eldöntötte azt is, hogy gazdasági főfeladatunkat 1961-ig teljesíteni tudjuk. Életszínvonalunkat rohamos tempóval olyan szintre fogjuk emelni, hogy köztársaságunk nagy vonzóerővel gyakorol a nyugatnémet lakosságra s így Adenauer atomháborús tervét végérvényesen megbuknak.

Egy érdekes történet Bren anóról

Ha nem untatom önöket, ezzel kapcsolatban elmondok

egy érdekes történetet. Mikor Genf-ben tárgyalási szünetet tartottak tavasszal a külügyminiszterek, Brentano úr, Adenauer külügyminisztere azt magyarázta, hogy nagyon szívesen beszélne egyszer Drezda lakosságához. A drezdaiak valósággal felocsúdtak, hogy az örökös "nem" mondanak és lélek-zavarónak egyszerű közvetlenül szemébe mondhatják a véleményüket. Brentano e kijelentés után hivatalos meghívást kapott dr. Boltzól, a mi külügyminiszterünkől és Drezda főpolgármesterétől, Güte professzortól. Hirtelen érte ez Brentano-t s olyan lett, mint a partra vetett hal. Ajánlközését nem ilyen alapon gondolta. Mint kiderült, olyan körülmények között szeretett volna Drezdában beszélni, ha Drezda a Szövetségi Köztársasághoz és azzal együtt a NATO-hoz tartozna. Ebből tehát nem lett más, mint egy tréfa, hiszen a drezdaiak Brentano feltételei szerint sohasem fognak talákozni a nyugatnémet külügyminiszterrel. Pedig már előre elképzeltek, hogy milyen szánalmas figura lenne Brentano, ha Drezda lakóinak beszédét tartana és szokásához híven mindig csak "nem"-et tudna mondani.

A legszebb ünnep

Míg Adenauer és klikkje töle telhetően el akarja feledtetni, hogy tíz esztendeje imperialista és fasiszta meggyőződéssel a nyugatnémet egységbontó államot a keresztvízre tartották, addig a Német Demokratikus Köztársaságban október 7-e a munkás- és paraszthatalom születésnapja volt, a német dolgozók szerint a legszebb nemzeti ünnep, az év minden ünnepnapjai között. A népünnepeket utcákon és tereken tartották és Drezdában is talpon voltak köztársaságunk születésnapján öregek és fiatalok. A dolgozók órák hosszat tüntettek az Ernst Thälmann úton, transzparenseken és táblákon hirdették, hogy a nagy nap iránti becsületből eddigre már évi tervük 80 százalékát teljesítették. Lelkesítően váltalták, hogy december 24-re

az egész évi tervvel célhoz érnek.

A művészeti kincsek újra otthon

Igy történt. Mikor este az utakat rőttem, sok minden eszembe jutott, ami ebben az évben történt. Arra gondoltam, hogy a világhírű "Grüne Gewölbe" és a művészeti kincsek más felmerhetetlen értékei — mivel azokat a szovjet hadsereg megmenette — most már újra szülővárosunkban, Drezdában vannak; hogy a drezdai Filharmoniai és Állami Zenekar számos országban aratott nagy sikert; hogy ezer új lakás épült; hogy az árák esőkkentek és a bérek emelkedtek... Hát nem szép, ha a nagy, közös tervet, annak sikereit ünnepeljük? Ezért tartom én éppen ezt idej legmagyobb sikerünknek. És amikor esti sétára indultam, nagyon boldog voltam. Legszívesebben egy nagy tábla csokoládét nyomtam volna kezébe annak a kislánynak, aki az elgondolkodó bácsit úgy megsajnálta. De a kicsi biztosan ágyban fektült már és álmában is szép karácsonyi ajándékaival, babákkal játszott. Ezek az álmok — kicsik és nagyok — valósággá váltak és újabb elképzeléseink is megérelődnek lelkesítő tervünk törvényei szerint.

A magyar professzorok kiváló munkára képesek

A VIII. magyar—szovjet orvosi konferencia szovjet részvevői, akik tíznapos magyarországi tartózkodásuk alatt részletesen tanulmányozták több orvosi egyetem és kutatóintézet izotópmunkáját, elutazásuk előtt beszámoltak tapasztalataikról.

A. V. Kozlova professzor, a delegáció vezetője elmondta, hogy igen megnyugtató tapasztalatokat szereztek, mert bár Magyarországon még csak az elején vagyunk a rádióaktív izotópok felhasználásának, máris igen szép gyakorlati eredmények mutatkoznak. A magyar tudósok munkája nem támaszkodhatik tíz év tapasztalataira, mégis az eredmények azt mutatják, hogy igen komolyan foglalkoznak a kérdéssel.

A magyar professzorok olyan jó felkészültséggel bírnak — állapította meg Kozlova —, hogy ha a szükséges felszereléseket megkapják, minden bizonnyal kiváló munkára képesek. Öröndetes jelenség, hogy a magyar tudósok sokkal szerényebb felszerelésekkel is igyekeztek lépést tartani a nemzetközi rádióizotóp-módszerekkel, sőt sokszor maguk konstruáltak és gyártottak új vizsgálo eszközöket.

A Szegedi Tudományegyetem felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamokat szervez

A művelődésügyi miniszter 70/1959. számú utasítása értelmében a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi, Bölcsészeti, Természettudományi Karán az egyetemi és főiskolai felvételi vizsgákra 5 hónapos előkészítő esti tanfolyamokat szervez.

Tanfolyamok a következő szakcsoporton indulnak: Magyar—történelem, magyar—idegen nyelv (latin, orosz, német, francia, olasz), történelem—idegen nyelv, idegen nyelv—idegen nyelv; matematika—fizika, kémia—fizika, biológia—kémia, biológia—földrajz tanári szakos és vegyészszerkesztés, valamint az állam- és jogtudományi karra magyar—történelem szakkból.

Megfelelő számú jelentkező esetén előkészítő tanfolyam indul a budapesti, miskolci és veszprémi Művelődési Egyetem, a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, a gödöllői Agráregyetem és a ter 70/1959. számú utasítása értelmében a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi, Bölcsészeti, Természettudományi Karán az egyetemi és főiskolai felvételi vizsgákra 5 hónapos előkészítő esti tanfolyamokat szervez.

Tanfolyamok a következő szakcsoporton indulnak: Magyar—történelem, magyar—idegen nyelv (latin, orosz, német, francia, olasz), történelem—idegen nyelv, idegen nyelv—idegen nyelv; matematika—fizika, kémia—fizika, biológia—kémia, biológia—földrajz tanári szakos és vegyészszerkesztés, valamint az állam- és jogtudományi karra magyar—történelem szakkból.

Megfelelő számú jelentkező esetén előkészítő tanfolyam indul a budapesti, miskolci és veszprémi Művelődési Egyetem, a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, a gödöllői Agráregyetem és a ter 70/1959. számú utasítása értelmében a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi, Bölcsészeti, Természettudományi Karán az egyetemi és főiskolai felvételi vizsgákra 5 hónapos előkészítő esti tanfolyamokat szervez.

A tanfolyamok február 4-től június 30-ig tartanak. A jelentkezők a tanfolyam megindításával kapcsolatos döntésről február 1-ig írásbeli értesítést kapnak. Az előkészítő tanfolyamra való felvételt az egyetemi felvételtre való szabályszerű jelentkezést nem pótolja. A Csongrád megyei és a szegedi városi tanács v. b. művelődésügyi osztályai történeti megfigyelés alapján az előkészítő tanfolyamra való jelentkezési kérelmet 1960. január 20-ig kell benyújtani a Szegedi Tudományegyetem Rectori Hivatalához (Szeged, Dugonics tér 13. II. em.).